

ע"פ 9645/17 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פליליים

ע"פ 9645/17

לפני:
כבוד הנשיאה א' חיות
כבוד השופט נ' הנדל
כבוד השופט ע' פוגלמן

המערער: פלוני

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

ערעור על גזר הדין של בית המשפט המחוזי בירושלים
(כב' סגן הנשיא י' נועם, והשופטים ר' פרידמן-פלדמן,
וא' אברבנאל) בתפ"ח 54766-09-16 מיום 1.7.2017

תאריך הישיבה: י"ח באייר התשע"ח (3.5.2018)

בשם המערער: עו"ד וסים דכוור

בשם המשיבה: עו"ד מריה ציבלין

בשם שירות המבחן למבוגרים: גב' ברכה וייס

פסק-דין

השופט ע' פוגלמן:

לפנינו ערעור על גזר הדין של בית המשפט המחוזי בירושלים (כב' סגן הנשיא י' נועם, והשופטים ר' פרידמן-פלדמן וא' אברבנאל), שבגדרו הושת על המערער עונש של 30 חודשי מאסר בפועל; 6 חודשי מאסר על תנאי בתנאים שפורטו בגזר הדין; ופיצויים לנפגעת העבירה בסך של 30,000 ש"ח.

תמצית העובדות וההליכים

1. המערער, יליד 1968, הורשע על פי הודאתו - בגדרו של הסדר טיעון - בעבירות כדלהלן: תקיפה הגורמת חבלה של ממש כלפי בת זוג - לפי סעיף 382(ג) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק) (6 עבירות); מעשה מגונה - לפי סעיף 348(ג) לחוק; ותקיפת בני משפחה קטינים - לפי סעיף 382(ב)(2) לחוק (שלוש עבירות). המערער ביצע את העבירות הראשונות כלפי אשתו, המתלוננת, ואת שלוש העבירות האחרונות כלפי ילדיו.
2. על פי כתב האישום המתוקן, למערער ולמתלוננת, אשתו השנייה, שלושה ילדים משותפים. למערער ילדים משתי נשותיו, והוא התגורר עמן ועם ילדיהן בבית בירושלים (להלן: הבית). במהלך חודש הרמדאן בשנת 2016, שלושה ימים לפני חג "אלפיטר" בסמוך לחצות, שהתה המתלוננת בחדרה בבית. המערער קילל את המתלוננת, משך אותה אל חדר אחר בבית, דחף אותה על המיטה, השכיבה על בטנה, לחץ על ראשה וצווארה בידו, וחיכך את איבר מינו בגופה. המתלוננת דרשה מהמערער שיקום מעליה ושיחדל ממעשיו, אך הוא המשיך במעשיו.
- באירוע נוסף ביום 10.9.2016 בשעות הערב, בסמוך לאחר שהגיע לביתו, החל המערער לקלל את המתלוננת ואמר לה כי יגרשה מהבית. בהמשך היכה המערער את המתלוננת בפניה בידיו ואמר לה כי "גרש אותה לשטחים" וייקח ממנה את ילדיה. באירוע אחר בתחילת חודש ספטמבר 2016, היכה המערער את המתלוננת. בתגובה לכך אמרה לו כי אינה רוצה לחיות עמו עקב האלימות ויצאה מן הבית. המערער רדף אחריה ברחוב, ומשך אותה לתוך הבית. מיד לאחר מכן משך בשערות ראשה של המתלוננת והיכה אותה פעם נוספת.
3. בכתב האישום המתוקן תוארו שני אירועים נוספים שהתרחשו במהלך חודש הרמדאן בשנת 2016. באירוע האחד, בעקבות ויכוח בין בני הזוג קילל המערער את המתלוננת, היכה אותה ובעט ברגלה ובפניה; כתוצאה מכך, נחבלה המתלוננת ברגלה. באירוע השני, בתוך שצעק על המתלוננת וקילל אותה, אחז המערער בצווארה בידו והטיח את ראשה בארון המטבח; כתוצאה מכך, נגרמו למתלוננת חבלות בצוואר.
- עוד תואר בכתב האישום המתוקן מקרה שאירע בשנת 2015, אז נעלה המתלוננת את עצמה בחדרה בבית כדי למנוע מהמערער אפשרות להכותה. בתגובה פרץ המערער את דלת החדר, והיכה את המתלוננת באגרופיו ובאמצעות חלק ממשקוף הדלת; כתוצאה מכך נגרמו למתלוננת חבלות בידה.
- שלושה אירועים נוספים הכלולים בכתב האישום מתארים את התנהגותו האלימה של המערער כלפי ילדיו. בגין מעשים אלה הורשע המערער, כאמור, בעבירות שפורטו ברישא.

4. כאמור לעיל, הודאתו של המערער ניתנה בגדרו של הסדר טיעון. לפי ההסדר, שהביא לתיקון מוסכם של כתב האישום, הוסכם כי המדינה תעתור לעונש של 36 חודשי מאסר בפועל, למאסר על תנאי ולפיצוי המתלוננת, ואילו ההגנה לא תוגבל בטיעוניה לעונש. עוד הוסכם במסגרת ההסדר, כי בטיעוניהם לעונש לא יחרגו הצדדים מעובדות כתב האישום המתוקן.

5. בגזר דין מיום 1.7.2017 עמד בית המשפט המחוזי על נסיבותיו האישיות והמשפחתיות של המערער; על הרשעתו הקודמת משנת 2005, בגין עבירה של גרימת חבלה לקטין, שבעטיה נידון הנאשם לשלושה חודשי מאסר בפועל; ועל מצבה של המתלוננת שהופנתה עם ילדיה על ידי לשכת הרווחה למסגרת המיועדת לנשים שחוו אלימות מצד בני זוגן. הכל כפי שעלה מתסקיר שירות המבחן.

6. בהינתן נתוניו האישיים של המערער ומצבה של המתלוננת – אשר חשה מאוימת ונעדרת תמיכה משפחתית – העריך שירות המבחן כי קיים סיכון גבוה להישנותה של התנהגות פוגעת. שירות המבחן המליץ על הטלת מאסר בפועל, כמו גם מאסר על תנאי – כגורם חיצוני מרתיע – וכן על פיצוי המתלוננת. לנוכח האמור לעיל העמיד בית המשפט את מתחם העונש ההולם על מאסר בפועל בין שנה וחצי לבין 4 שנים; זאת בצד רכיבי ענישה נוספים של מאסר על תנאי ופיצוי לנפגעת העבירה.

7. בכל הנוגע לעונש המתאים בתוך מתחם העונש ההולם, נשקלו לחומרה הרשעתו הקודמת של הנאשם בעבירת אלימות במשפחה, והערכת שירות המבחן כי קיים סיכון גבוה להישנות התנהגות פוגעת. לקולה ניתן משקל להודאתו של המערער, אשר חסכה את הצורך בעדות המתלוננת והביאה לחסכון בזמן שיפוטי; לחרטה שהביע על מעשיו; ולתיקון המשמעותי בכתב האישום ממנו נמחקו עבירות מין חמורות רבות.

טענות הצדדים

8. מכאן הערער שלפנינו המכוון לחומרת העונש. המערער טוען כי העונש שנגזר שעליו חורג מרמת הענישה המקובלת בעבירות מעין אלה. לטעמו לא ניתן משקל מספיק לשיקולים לקולה. המערער מדגיש כי גזר הדין קרוב לתקרת הסדר הטיעון עליו הוסכם, וכי הפיצוי שולם במלואו ישירות למתלוננת (הגם שעקב אי הבנה ננקטו הליכי אכיפה נגד המערער, ובעניין זה תלויה ועומדת בקשה בבית המשפט המחוזי).

מנגד, המשיבה סומכת את ידיה על גזר הדין של בית המשפט המחוזי. לטענתה, המערער לא הניח עילה להתערבות במתחם העונש ההולם שקבע בית המשפט המחוזי, כמו גם בעונש שהוטל במסגרתו.

9. עובר לדין הונח לפנינו תסקיר משלים מטעם שירות המבחן. בתסקיר פורט תפקודו החיובי של המערער בבית הסוהר – שם הוא שוהה במחלקה טיפולית – וכן צוין כי יש חשיבות שטיפול זה יושלם. שירות המבחן הביע חשש למצבה של המתלוננת, בהינתן טענתה כי בשיחות טלפון לא מבוקרות נוטה המערער להאשים אותה במצבו ולהפעיל עליה לחץ נפשי, ודברים אלה נכונים גם באשר לבני משפחתו (המערער מצדו מכחיש קיומן של שיחות לא מפוקחות עם המתלוננת).

דין והכרעה

10. שקלנו את טיעוני הצדדים. ענייננו במסכת עקבית של אירועי אלימות חמורים נגד המתלוננת וילדי המערער, מצד מי שכבר הורשע בעברו באלימות נגד בן משפחה. דפוס ההתנהגות האלים של המערער הוא שיטתי, ומצביע על מסוכנות – שעליה עמד שירות המבחן בתסקיר שהוגש לבית המשפט המחוזי. בצד זה הורשע המערער גם בביצוע מעשה מגונה. להשקפתנו – ומבלי לקבוע מסמרות בהתייחס לגבולותיו של המתחם – הענישה אינה חורגת לחומרה מרמת הענישה הראויה במידה המצדיקה את התערבותה של ערכאת הערעור, ויש בה ביטוי הולם לעקרון ההלימה. העונש מצוי בטווח שהופיע בהסכמת הצדדים ביחס לטיעוני המדינה, ואף לא ברף העליון שלו; והשיקולים לקולה שלהם טוען המערער נשקלו על ידי בית המשפט, וקיבלו התייחסות מפורטת בגזר הדין.

11. לא ראינו אפוא עילה להתערבותנו בגזר הדין המפורט והמנומק של בית המשפט המחוזי. נתנו דעתנו להליך הטיפולי שאותו עובר המערער מאחורי סורג ובריח, כמפורט על ידי שירות המבחן ואף אנו סבורים כי יש חשיבות בהשלמתו. יש לקוות כי בכך יינתן מענה מסוים לחשש שאותו הביע שירות המבחן באשר לשלומה של המתלוננת לאחר שחרורו של המערער ממאסר.

הערעור נדחה אפוא.

ניתן היום, כ"ב באייר התשע"ח (7.5.2018).

ש ו פ ט

ש ו פ ט

ה נ ש י א ה